

Protokół

obrad sejmowych z dnia 16. Stycznia 1866.

Posiedzenie dwudzieste drugie.

Obecni: Marszałek xiążę Leon Sapieha.

Sekretarze: Knlezycki, Paszkowski, Ludwik hr. Wodzicki.

C. k. Komisarz rządowy: radzca dworu Possinger.

Posłów obecnych na początku 114, w ciągu posiedzenia 125.

Marszałek otwiera posiedzenie o godzinie 11¹/₂.

Protokół posiedzenia z dnia 15. Stycznia odczytany jest i przez Izbę przyjęty.

Odczytano pismo od JW. Namiestnika, oznajmiające iż wybór posła w miejsce p. Dolańskiego zarządzonym został na dzień 8. Lutego.

Marszałek uwiadamia, że udzielił ośmiodniowy nrłop posłowi hr. Wołdzimięrowi Dzieduszyckiemu na jego żądanie z powodu niebezpiecznej choroby córki.

Odczytano dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu aż do Nr. 426.

Marszałek oświadcza, że rozdane bez jego wiedzy pomiędzy posłów pismo drukowane z podpisem Ł. nie ma żadnego znaczenia, i że na przyszłość zakazał, aby żadne pismo nieurzędowe w Sejmie rozdawanem nie było.

Sekeya III. wybrała w miejsce p. Dolańskiego do komisji prawniczej, i do komisji funduszowej posła Rydzowskiego.

Poseł hr. Russocki odczytał sprawozdanie z wyboru na 10. członków komisji do statutów miejskich. Obecnych posłów było 128, głoszących 87. Otrzymali większość absolutną posłowie: Gnoiński głosów 86, Seidler 85, Samelson 85, Rutowski 84, Dubs 84, Zatwarnicki 84, Koczyński 84, Zyblikiewicz 83, Borkowski 78 i Pawęcki 71.

Poseł Kozłowski odczytał sprawozdanie z wyboru na 7. członków komisji do spraw edukacyjnych. Obecnych posłów 128, głoszących 83. Otrzymali większość absolutną posłowie: hr. Adam Potocki głosów 83, Dr. Majer 83, Dr. Dietl 82, Sawczyński 80, x. Metropolita Litwinowicz 77, x. Biskup Manasterski 79. Następnie poseł Janowski głosów 64, poseł hr. Borkowski 18.

Poseł Trzeciecki odczytuje sprawozdanie z wyboru jednego rewidenta. Głoszących było 85. Poseł Dziewoński otrzymał 83 głosy.

Poseł Landesberger wnosi sprawozdanie komisji funduszowej, tyczące się fundacyi ś. p. Alexandra hr. Stadnickiego, zakończone następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy chwalić:

Jako uposażenie fundacyi ś. p. Alexandra hr. Stadnickiego do wydawnictwa starych dokumentów, w archiwum tak zwanem Bernardyńskim w Lwowie znajdujących się, przeznaczają się z funduszu domestykalnego, jako niezwrótny datek roczny, kwotę 1.200 złr. w. a., a to począwszy od roku 1865. na tak długo, dopóki wydawnictwo to nie przyjdzie do używania majątku przez ś. p. fundatora dla tej fundacyi przeznaczzonego.“

Przy głosowaniu wniosek komisji jest w całości przyjęty.

Następnie trzecie czytanie tegoż przedmiotu, w którym wniosek komisji również przyjęty zostaje.

Poseł Krzczonowicz wnosi sprawozdanie Wydziału krajowego, tyczące się służebnictw, zakończone wnioskiem:

„Wysoki Sejm uchwali: prosić Najjaśniejszego Pana o najlaskawsze wydanie właściwym władzom polecenia, ażeby sprawy służebnictw, tudzież wspólnego posiadania i nżywania grnntów w królestwie Galicyi i Lodomeryi i w. xięstwie Krakowskiem jak najrychlej podług obowiązujących ustaw były załatwione.“

Posel Kulczycki wnosi, aby przedmiot ten odesłanym został do komisji administracyjnej. — Posel Zyblikiewicz wnosi, aby wcale nie był odesłanym do komisji, lecz po pewnym przeciągu czasu wniesionym do powtórnego czytania. — Posel Borysikiewicz wnosi, aby posiedzenia komisji, rozbiierającej ten projekt, jawnymi były dla wszystkich posłów.

Odesłanie do komisji administracyjnej i jawność posiedzeń tej komisji zostają przez Izbę uchwalone.

Z porządku dziennego przychodzi wniosek posła Samelzona, tyczący się statutu dla miasta Krakowa. Wnioskodawca popiera wniosek. Izba uchwała odesłanie onego do komisji statutów miejskich.

Następnie wniosek posła Koczyńskiego, tyczący się przeistoczenia przepisów o stopie procentowej prawnej, tudzież zniesienia praw karnych o lichwie, — poparty przez wnioskodawcę, odesłanym zostaje uchwałą Izby do komisji prawniczej.

Wniosek posła Koroluka o nauczycielach wiejskich, poparty przez wnioskodawcę, odesłanym zostaje do komisji i spraw szkolnych.

Z porządku dziennego przychodzi wniosek posła x. Pietrusiewicza, tyczący się języka sejmowego polskiego i ruskiego w obradach, uchwałach i czynnościach urzędowych. — Wnioskodawca popiera swój wniosek, żądając, aby odesłanym był do Wydziału krajowego, i jako naglący aby także zbadany prędko z odpowiednią opinią Sejmowi przez Wydział był przedstawiony. — Izba odesłanie do Wydziału krajowego jednomyślnie, nagłość zaś większością głosów uchwała.

Marszałek zamyka posiedzenie o godz. 2¹/₂. Następujące posiedzenie zapowiada na dzień 19 Stycznia o godz. 11. — Na porządku dziennym najprzód, znajdować się będzie wybór jednego członka Wydziału krajowego, w miejsce posła Smarzewskiego. — Następnie, sprawozdanie komisji funduszowej o funduszach indemnizacyjnych; — sprawozdania komisji petycyjnej; — pierwsze czytanie wniosku posła x. Pawlikowa o gromadzkich kasach pożyczkowych; pierwsze czytanie wniosku posła x. Pawlikowa o spichrzach gromadzkich; — pierwsze czytanie wniosku posła Smolki o stopie procentowej i postępowaniu sądowym; — pierwsze czytanie wniosku posła Starucha o kosztach z powodu zarazy na bydło; — pierwsze czytanie wniosku posła Demkowa o wstzymaniu poboru podatków w Żółkiewskiem; — pierwsze czytanie wniosku posła hr. Gołuchowskiego o nabywaniu posiadłości przez Żydów; — pierwsze czytanie wniosku posła x. Guszalewicza o podatku konsumcyjnym od mięsa, i wybór uzupełniający do komisji edukacyjnej.

L. Sapieha w. r.

Franciszek Paszkowski w. r.

Jakób Kulczycki w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 16. Stycznia 1866. r. do Sejmu wniesionych :

354. Gmina Dolhe, przez posła Pietruskiego, o zapomogę i odpisanie podatków.
355. Gminy i właściciele posiadłości dworskich powiatu tyczyńskiego, przez posła x. Olcyniera, o przedłużenie termiu do reklamacyj katastralnych.
356. Gmina Dylągówka, przez posła x. Olcyniera, o odpisanie podatków za r. 1865. i ulgę w opłacie na rok 1866.
357. Gmina Czarnokońce wielkie, przez posła x. Olcyniera, o darowanie podatku od 1. Lipca 1865. do tegoż dnia 1866.
358. Gmina Hyżne, przez posła x. Olcyniera, o odpisanie podatku za r. 1865. i poczekanie do jesieni z wyplatą za r. 1866.
359. Gmina Kutty, przez posła hr. Gołuchowskiego, prosi powtórnie o umieszczenie tam władzy powiatowej.
360. Gmina Starasol, przez posła hr. Gołuchowskiego, prosi aby przyszła władza powiatowa w Starajsoli umieszczoną była, a nie w Starem Mieście.
361. Gmina Brzezówka, przez posła x. Olcyniera, o znizenie ceny soli dla ludzi i bydła.
362. Gmina Borek Stary, przez posła x. Olcyniera, o darowanie podatków za pierwsze półrocze 1866.
363. Gmina Hyżne, przez posła x. Olcyniera, o znizenie ceny soli.
364. Gmina Dylągówka, przez posła x. Olcyniera, o znizenie ceny soli.
365. Gmina Bukaczowce, Poświęrz i t. d., przez posła Krzeczunowicza, aby przyszły urząd powiatowy nie w Rohatynie, ale w Bursztynie był umieszczony.
366. Gminy Kozary, Żurawieńko i Czerniawa, przez posła Krzeczunowicza, aby przyrzły urząd powiatowy nie w Rohatynie ale w Bursztynie był umieszczony.
367. Dr. Chądzyński, przez posła Dietla, przedkłada broszurkę z przepisami o środkach ochronnych przeciw cholercze.
368. Gmina wyznania izraelickiego w Tarnowie, przez posła Dietla, prosi ażeby niektóre ustępy projektowanego Statutu odrębnego dla miasta Tarnowa, jako zawistne ludności izraelickiej, wyrugowane zostały.
369. Załuski hr. Józef, przez posła Dietla, przedstawia projekt połączenia Dunaju z Wisłą za pośrednictwem rzek galicyjskich Popradu i Dunajca.
370. Gminy Hoszany dworska i wiejska razem, przez posła Młockiego, aby były przyłączone nie do komarzańskiego, lecz do grodeckiego powiatu.
371. Gmina miasta Zborowa, przez posła Smolkę, prosi o zatrzymanie urzędu powiatowego w tem mieście.
372. Gmina Tejsarów, przez posła Smolkę, prosi o pożyczkę 1.436 zlr.
373. Gmina Tejsarów, przez posła Smolkę, o odpisanie zaległych podatków za r. 1865. i za rok bieżący.
374. Olewiński Autoni, właściciel części dóbr Tejsarów, prosi o zapomogę na żywność w ziarnie.
375. Gmina Dąbrowa, przez posła x. Pietrusiewicza, o pożyczkę pieniężną.
376. Gmina Tomaszowce, przez posła x. Pietrusiewicza, o pożyczkę na żywność i przyszły zasiew.
377. Gminy Przedmieście i Czerwonka powiatu dubieckiego, przez posła Laskowskiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Dubiecku.
378. Gminy Bachorzec, Podbukowinna, Polchowa i Słone powiatu dubieckiego, przez posła Laskowskiego, o pozostawienie urzędu powiatowego w Dubiecku.
379. Włościanie właściciele folwarku Rudnik, należący do dóbr Olpiny, przez posła Kabata, o zatwierdzenie kontraktu rozparcelowania gruntów dworskich folwarku Rudnik.
380. Włościanie z Jackowiec powiatu zborowskiego, przez posła hr. Dzieduszyckiego, o zapomogę.
381. Nanczyciele szkół głównych w Bełzie i Sokalu, przez posła Kulczyckiego, o obmyślenie środków do polepszenia dotacyi.
382. Gmina chrześcijańska w Podkamieniu, przez posła Kulczyckiego, o zwłokę wypłaty podatków do jesieni 1866. i o zmuszenie żydów do ponoszenia wszelkich ciężarów gminnych na równi z gminą chrześcijańską.

383. Gmina Meducha w powiecie Bursztyn, przez posła Kulczyckiego, o zapomogę i odpisanie podatków.
384. Towarzystwo leśne zachodnio-galicyjskie, przez posła Henryka Wodzickiego, o założenie zakładu naukowo-leśnego w krajo.
385. Gmina Wola Komborska powiatu Brzozów, przez posła Ludwika hr. Wodzickiego, prosi aby i na przyszłość należała do powiatu brzozowskiego.
386. Właściciel posiadłości dworskiej Nosówka, przez posła hr. Ludwika Wodzickiego, prosi aby przy nowym podziale kraju, folwarku Błędowa nie przyłączono do powiatu ropczyckiego.
387. Miasto Grybów, przez posła Żuka Skarszewskiego, o zmianę ordynacyi wyborczej na korzyść miast.
388. Gmina Poczapy w powiecie złoczowskim, przez posła Hubickiego, o zapomogę i odpisanie podatków.
389. Gmina miasta Podkamień i inni mieszkańcy obwodu złoczowskiego, przez posła Hubickiego, proszą o uznanie drogi z Brodów do Tarnopola, jako drogę krajową i zbudowanie jej funduszem krajowym.
390. Gminy i inni mieszkańcy powiatu kolbuszowskiego, przez posła Rączkę, proszą o pozostawienie powiatu kolbuszowskiego i nie wcielenie go do powiatu głogowskiego.
391. Gminy Czaple i Janów obwodu samborskiego, przez posła Laskowskiego, o zapomogę i wstrzymanie poboru podatków na r. 1865. i 1866.
392. Gmina Olszanica w powiecie halickim, przez posła Koroluka, o zapomogę.
393. Zarząd dóbr łańcuckich, przez posła hr. Potockiego Alfreda, przedkłada protest przeciwko czynnościom szacunkowej komisji katastralnej.
394. Gminy miasta i wsi Obertyna, przez posła hr. Golejowskiego, o przyłączenie do powiatu kołomyjskiego.
395. Gmina Olszanica obwodu stanisławowskiego, przez posła Koroluka, o powstrzymanie opłaty za bicie bydła na czas panującego głodu.
396. Nauczyciele gr. kat. wzorowej szkoły we Lwowie, przez posła x. Pawlikowa, o zrównanie ich z nauczycielami rz. kat. szkoły wzorowej.
397. Miasto Przemyślany i inne, przez posła x. Pawlikowa, o pozostawienie tamże nadal siedziby nrzędu powiatowego.
398. Gmina Stańkowa obwodu stryjskiego, przez posła x. Kuziemskiego, o przyłączenie ich do powiatu kałuskiego a nie do mikołajowskiego.
399. Gmina Jusypczyce obwodu stryjskiego, przez posła x. Kuziemskiego, o przyłączenie jej do powiatu stryjskiego.
400. Gmina Ostobuz obwodu zółkiewskiego, przez posła Demkowa, o pożyczkę w kwocie 850 zlr.
401. Gmina Olszanica obwodu stanisławowskiego, przez posła Koroluka, o powstrzymanie opłaty za roboty na Bystrzycy.
402. Gminy Czarna i Krzemienica w powiecie łańcuckim, proszą aby w interesach urzędowych do urzędu w Łańcucie, a nie w Rzeszowie przyłączone zostały.
403. Gmina Wierzbowice w powiecie budzanowskim, przez posła Borysikiewicza, o zapomogę przez pożyczkę i przewłokę w zapłacie zaległych w r. 1865. podatków do zniw 1866. r.
404. Gminy powiatu kopeczynieckiego, przez posła Borysikiewicza, o wypłacenie należności za budowę gościńca husiatyńsko-kopeczynieckiego.
405. Gminy powiatu kopeczynieckiego, przez posła Borysikiewicza, o pozostawienie urzędu powiatowego w Kopeczyniecach.
406. Gmina Sleszowice, przez posła x. Antalkiewicza, użala się na niesłuszne oszacowanie katastralne.
407. Gmina Skomorochy Stare, przez posła Kulczyckiego, o zapomogę.
408. Miśkiewicz Filaret, nauczyciel przy głównej szkole w Dolinie obwodu stryjskiego, przez posła Kulczyckiego, o podwyższenie płacy.
409. Gmina Przemyślany i 64 innych gmin wiejskich, przez posła x. Pawlikowa, proszą o pozostawienie siedziby nrzędu powiatowego w Przemyślanach.
410. Gminy Korolówka, Jurjampol i inne przyległe gminy w obwodzie czortkowskim, przez posła Andrejczuka, proszą o przydzielenie ich do urzędu powiatowego w Borszczowie.
411. Gmina Jaworowska powiatu Kałusz, przez posła x. Pietrusiewiczza, o odpisanie podatku za r. 1866. i o zapomogę.

412. Gmina Chorobrowa w powiecie Sokal, przez posła Demkowa, o pertraktacye serwitutowe względem pastwisk, i o rewindykacyę pustek.
413. Berdychowski Jędrzej wraz z innymi pięcioma właścicielami z Kurowa w powiecie sądeckim, przez posła Gutowskiego, o pożyczkę pieniężną na 3 lata.
414. Gmina Śniwnica powiatu dubieckiego, przez posła x. Stępka, o siedzibę urzędu powiatowego nie w Brzozowie, ale w Dubiecku.
415. Molnar, pleban w Binarowy, przez posła x. Stępka, w sprawie restauracyi budynków parafialnych.
416. Gminy Kosztowa, Laskowa i Chodorówka powiatu dubieckiego, przez posła x. Stępka, o siedzibę urzędu powiatowego nie w Brzozowie, ale w Dubiecku.
417. Gmina Bachorz, przez posła x. Stępka, aby siedziba urzędu powiatowego pozostała nadal w Dubiecku.
418. Mieszkańce miasta Dubiecka, przez posła x. Stępka, proszą o pożyczkę 3.000 zlr. i darowanie podatków za r. 1866.
419. Patelski Józef, Łacka Antonina i inni właściciele ziemscy w wielkim x. Krakowskim, przez posła Sawczyńskiego, robią przedstawienie w sprawie wynadgrózenia za dzierżawy wieczyste (*Erbpacht*).
420. Dozór kościoła św. Anny w Krakowie, przez posła dokt. Majera, o ustalenie subwencyi z funduszów krajowych na restauracyę tej świątyni.
421. Gmina Brzozówka, przez posła x. Oleyngiera, o poczekanie z podatkami do jesieni.
422. Cieński Ludomir, przez posła hr. Golejowskiego, robi przedstawienie w sprawie ulżenia nędzy w obwodzie kołomyjskim.
423. Gminy Las, Ślemień i inne w powiecie ślemieńskim, przez posła x. Antalkiewicza, uzalają się na niesłuszne katastralne oszacowanie gruntów.
424. Gmina Tarnawa, przez posła x. Antalkiewicza, o przydzielenie jej do powiatu wadowickiego.
425. Parafianie należący do kościoła parafialnego w Medyni, dyecezyi przemyskiej, przez posła Szpunara, uzalają się na uciążliwą opłatę tamtejszemu plebanowi.
426. Nowosielski Leon, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, uzala się na pokrzywdzenie w indemnizowaniu za powinności poddańcze z dóbr Grąziowa.

Z tych LL.: 359, 360, 365, 366, 370, 371, 377, 378, 385, 386, 390, 394, 397, 398, 399, 402, 409, 410, 414, 416, 417, 425 odsyłają się wprost do komisji dla sprawy administracyjnego podziału kraju; LL. zaś: 354, 356, 357, 358, 372, 373, 374, 375, 376, 380, 382, 383, 387, 388, 391, 392, 400, 403, 407, 411, 413, 418, 421, 422, 423 do Wydziału krajowego.
